

pače on je tom prilikom sabrao po Dalmaciji i kosti kršćanskih mučenika, tako salonskoga biskupa sv. Dujma i njegovih drugova, i donio ih u Rim, gdje ih je papa dao položiti tik lateranske bazilike u posebnoj kapeli. Sloveni se međutim rašire ogromnim prostorima Balkanskoga poluotoka te susjedne Panonije i Norika, ali bez težnje, da stvore državnih organizacija, već jedino sa željom, da nađu mjesta za svoj plemenski život. Kako je carstvo bizantinsko tada bilo u neprekinutim teškim ratovima s Arapima, nije diralo u njih, ali kad je car Konstantin IV. Bradati (Pogonat) tako odlučno potukao Arape, da su zamolili mir na dvadeset godina (678), onda su i Sloveni iz Dalmacije poslali poslanikâ u Carigrad i zatražili mir; car na nj pristane priznavši im naselja, a oni opet prime njega kao vrhovnoga gospodara svoga.

Slovensko žiteljstvo. Glavno pučanstvo u Panoniji i Dalmaciji bijahu Sloveni, koji sada dadoše nova imena mjestima, rijekama i planinama, a samo ondje, gdje su čuli od starih žitelja starija imena, pridržaše ih preudešena prema svome izgovoru. Tako nastade od Nona — Nin, Salona — Solin, Siscia — Sisak, Sirmium — Srijem, od Draus — Drava, Saus — Sava, Oeneus — Una, Promona — Promina, Brattia — Brač, Pharia — Hvar, Arba — Rab. No kod toga se jasno opaža, da su se stara imena poglavito ušćuvala uz more i po otocima, dok je unutrašnjost dobila uz rijetke izuzetke sasvim nova slovenska imena.

Sloveni raspadali su se na mnogobrojna plemena, jer su u prvim vijekovima produžili i u novoj domovini život, kakav su provodili u staroj postojbini. Među ovim plemenima sa županima na čelu isticala su se bez sumnje već sada Hrvati i Srbi, oba najodličnija, ali političke važnosti još nemaju sve do pred kraj VIII. vijeka. Uz Slovene i Rome na primorju preostalo je i dosta Avarâ, poglavito u današnjoj ličko-krbavskoj županiji, gdje im je glavari nosio ime bajan, od kojega docnije — kad Avarâ nestade među Hrvatima — postade hrvatsko ban, u prvi kraj vojnički zapovjednik županija ličke, krbavske i gadske.

Obnovljenje bizantinske Dalmacije. Tek poslije gubitka ravenškoga egzarhata (750) posveti carstvo više brige Dalmaciji, gdje je poslije pada Salone vas politički i kršćanski život bio ograničen na neke otoke. Tada su već nastupili bolji odnosi između preostalih Romana i susjednih još uvijek poganskih Slovena, pa tako se moglo pomisliti bar na neku obnovu staroga stanja. Prije svega bi u